

BBG-002-001307

Seat No. _____

B. Com. (Sem. III) (CBCS) Examination

July - 2021

Accounting & Finance - 3

(Old Course) (Elective - 2)

Faculty Code : 002

Subject Code : 001307

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
(૨) જરૂરી ગણતરી તમારા જવાબના ભાગરૂપે દર્શાવવી.

- 1 શ્રી કમનસીબે તા. 31-3-19ના રોજ નાદારીની અરજી કરી ત્યારે તેની સ્થિતિ 20 નીચે મુજબ હતી :

(1) મિલકતો :

મિલકતનું નામ	ચોપડે કિંમત (રૂ.)	ઉપજવા યોગ્ય કિંમત (રૂ.)
મકાન	3,37,500	1,57,500
મશીનરી	1,80,000	1,12,500
સ્ટોક	90,000	67,500
દેવાદારો	1,12,500	67,500
લેણીહૂંડી	18,000	18,000
રોકડ-બેન્ક	22,500	22,500
અન્ય	1,80,000	45,000

(2) લેણદારો : રૂ.

બિન સલામત લેણદારો 4,50,000

પસંદગીના લેણદારો 22,500

મકાન પર પ્રથમ ગીરો લોન 67,500

મકાન પર બીજો ગીરો લોન 1,57,500

- (3) ત્રણ વર્ષ પહેલા શ્રી કમનસીબે રૂ. 2,25,000ની મૂડીથી ધંધો શરૂ કર્યો. આ મૂડી પર વાર્ષિક 12% વ્યાજ ગણવામાં આવે છે. પ્રથમ બે વર્ષનો કુલ નફો રૂ. 2,22,000 છે. જ્યારે ત્રીજા વર્ષની ખોટ રૂ. 1,40,000 છે. તેનો કુલ ઉપાડ રૂ. 1,45,000 છે.

- (4) વટાવેલી હૂંડી રૂ. 22,500 છે. જેમાંથી રૂ. 9,000ની હૂંડી નકરાશે.
- (5) રિસીવરનો ખર્ચ અને મહેનતાણું રૂ. 11,250 છે.
- (6) બિન સલામત લેણદારોમાં નાદારની પત્નીની લોન રૂ. 22,500 સમાયેલ છે. 60% રકમ તેણીએ સ્ત્રીધનમાંથી આપેલ છે.
- (7) શ્રી કમનસીબે તા. 1-5-2018ના રોજ પોતાના મિત્રને રૂ. 1,12,500ની કિંમતનું ધંધાનું વાહન બક્ષિસ આપેલ છે. તા. 31-3-2019ના રોજ તેની કિંમત રૂ. 45,000 છે.

ઉપરની વિગતો પરથી શ્રી કમનસીબનું સ્થિતિદર્શક નિવેદન તથા તૂટ ખાતું તૈયાર કરો.

અથવા

- 1 શ્રી ગરીબદાસે તા. 31-3-2019ના રોજ નાદારી માટે અરજી કરી તે દિવસે 20 તેમના ચોપડા નીચેની બાકીઓ દર્શાવતા હતાં :

વિગત	ઉધાર (રૂ.)	જમા (રૂ.)	ઉપજવા યોગ્ય કિંમત (રૂ.)
મૂડી	-	1,42,500	--
મશીનરી	1,17,000	---	67,500
લેણીહૂંડી	12,000	--	7,500
મકાન પર બોજધારી બેન્ક ઓવરડ્રાફ્ટ	----	48,750	----
ધંધાનો સ્ટોક	1,50,000	---	82,500
મકાન	1,46,250	----	75,000
ફર્નિચર	18,000	---	15,000
સ્ટોક પર બોજધારી લેણદારો	----	1,72,500	----
લેણદારો	----	1,69,500	----
અન્ય મિલકતો	33,000	---	22,500
દેવાદારો :			
સદ્દર	22,500	----	22,500
શકમંદ	15,000	----	40%
ડૂબત	18,750	----	----
હાથપર રોકડ	750	----	750
	5,33,250	5,33,250	

વટાવેલી હૂંડી અંગેની જવાબદારી રૂ. 48,750 છે. જે પૈકી રૂ. 15,000 ચૂકવવા પડશે તેમ માનવામાં આવે છે. તેમની અંગત મિલકતો અને જવાબદારીઓ અનુક્રમે રૂ. 19,500 અને 12,750 છે. મિલકતોના રૂ. 15,000 ઉપજવા ધારેલ છે.

રિસીવરનો ખર્ચ રૂ. 3,000 અંદાજવામાં આવ્યો.

લેણદારોમાં 5 ક્લાર્કનો માસિક રૂ. 400 લેખે પાંચ માસના પગારનો અને રૂ. 400 મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશનના કરવેરાનો સમાવેશ થાય છે.

ગરીબદાસે ત્રણ વર્ષ પહેલા રૂ. 2,13,750ની શરૂઆતની મૂડીથી તા. 1-4-16ના રોજ ધંધો શરૂ કર્યો હતો. પહેલા વર્ષે રૂ. 26,250નો નફો થયો હતો, જ્યારે બીજા અને ત્રીજા વર્ષે અનુક્રમે રૂ. 22,500 અને રૂ. 30,000ની ખોટ કરી હતી. આ ત્રણ વર્ષ દરમિયાન તેમનો ઉપાડ રૂ. 45,000 હતો.

ઉપરની માહિતી પરથી સ્થિતિદર્શક નિવેદન અને તૂટ ખાતું તૈયાર કરો.

2 નીચેની વિગતો પરથી શ્રી છગનભાઈ પટેલનું તા. 31-12-2019ના રોજ પૂરા થતા વર્ષનું કૃષિ ખાતું તૈયાર કરો : 20

(1) શરૂઆતનો સ્ટોક	રૂ.
બિયારણ.....	20,000
ખાતર	15,000
જંતુનાશક દવા	5,000
છૂટક ઓજારો.....	3,000
ઉભો પાક	40,000
ઢોર ઢાંખર.....	35,000
(2) ખરીદી :	રૂ.
બિયારણ.....	10,000
ખાતર	25,000
જંતુનાશક દવાઓ	17,000
ઢોર-ઢાંખર	15,000
છૂટક ઓજારો.....	4,000
(3) વેચાણ :	
ઘઉં	1,55,000
ચોખા	45,000
બાજરી	65,000
શાકભાજી.....	29,000
ફળ	41,000
દૂધ	77,000

- (4) **વીમા પ્રીમિયમ :**
- પાક 2,500
- ઢોર-ઢાંખર 1.500
- (5) 10%ની સહકારી મંડળીની લોન (1/7/2019) રૂ. 50,000
- (6) **અન્ય ખર્ચાઓ :** રૂ.
- વીજળી બીલ 7,000
- જમીન મહેસૂલ 5,000
- ટ્રેક્ટરના ખર્ચા 10,000
- સિંચાઈ ખર્ચા 8,000
- વાડનો ખર્ચ 50,000
- મજૂરી 15,000
- (7) **વધારાની માહિતી :**
- (1) રૂ. 5,000ની કિંમતનું ઘાસ પોતાના ઢોર-ઢાંખરને ખવડાવેલ છે.
- (2) અંગત વપરાશ માટે લીધેલ અનાજ ઘઉં રૂ. 4,000 અને બાજરી રૂ. 7,000.
- (3) દાનમાં આપેલ દૂધ રૂ. 10,000.
- (4) વાડ કરવાનો ખર્ચ 5 વર્ષમાં માંડી વાળવાનો છે.
- (5) **આખર સ્ટોક નીચે મુજબ છે :**
- ઉભો પાક રૂ. 2,500
- ખાતર રૂ. 4,280
- ઢોર-ઢાંખર રૂ. 3,550
- જંતુનાશક દવા રૂ. 6,450
- બિયારણ રૂ. 5,720
- છૂટક ઓજારો રૂ. 5,000

અથવા

- 2 શ્રી અરજણભાઈ વાઢેર પાસે બે ખેતરો છે, ખેતર A અને B. નીચેની માહિતી પરથી તા. 31-3-2019ના રોજ પૂરા થતા વર્ષ માટે ખાનાવાળું કૃષિ ખાતું અને સામાન્ય નફા-નુકસાન ખાતું તૈયાર કરો. 20

વિગત	ખેતર-A	ખેતર-B
શરૂઆતનો સ્ટોક :	રૂ.	રૂ.
બિયારણ	12,000	13,000
ખાતર	18,000	8,000
જંતુનાશક દવાઓ	10,000	4,000
ખરીદી :	રૂ.	રૂ.
બિયારણ	24,000	26,000
ખાતર	38,000	18,000
જંતુનાશક દવાઓ	18,000	6,000
અન્ય ખર્ચાઓ :	રૂ.	રૂ.
સિંચાઈ ખર્ચા	8,000	6,000
ટ્રેક્ટરના ખર્ચા	5,000	4,500
જમીન-મહેસૂલ	3,400	2,700
વેચાણ :	રૂ.	રૂ.
ઘઉં	2,00,000	1,75,000
બાજરી	23,000	34,000
શાકભાજી	17,000	16,000
ફળ	5,000	4,000

મિલકતો :

ટ્રેક્ટર	રૂ. 2,00,000
છૂટક ઓજારો	રૂ. 30,000
મશીનરી	રૂ. 50,000
ખર્ચાઓ :	
વીમા પ્રીમિયમ	રૂ. 11,000
ટ્રેક્ટર રીપેરીંગ ખર્ચ	રૂ. 5,500
વેચાણ :	
દૂધ	રૂ. 12,000
ધી	રૂ. 8,000
સરકારી સહાય	રૂ. 11,600

વધારાની માહિતી :

(1) આખર સ્ટોક	A (રૂ.)	B (રૂ.)
બિયારણ	13,000	9,000
ખાતર	28,000	14,000
જંતુનાશક દવાઓ	9,000	7,000

(2) ઘસારો ગણો :

ટ્રેક્ટર પર 5%

છૂટક ઓજારો પર 15% અને

મશીનરી પર 10%

(3) મજૂરીના બદલામાં આપેલ પાક

ખેતર - Aરૂ. 20,000

ખેતર - Bરૂ. 16,000

- 3 હેમા લિમિટેડ અંગે માહિતી નીચે મુજબ છે. તેના આધારે તેનો નોંધણી પહેલાં અને નોંધણી પછીનો નફો-નુકસાન દર્શાવતું પત્રક તૈયાર કરો. 15

ભાગીદારી પેઢીના ધંધાની ખરીદીની તા. 1/1/2019, હેમા લિમિટેડની નોંધણીની તા. 1/7/2019 અને પ્રથમ વાર્ષિક હિસાબોની તા. 31-12-2019 છે. તેના પ્રથમ વાર્ષિક હિસાબોની વિગત નીચે મુજબ છે :

વિગત	રકમ (રૂ.)
કાચો નફો	3,96,000
ખરીદ કિંમતનું વ્યાજ	14,000
ભાડું ચૂકવ્યું	24,000
પગાર	40,000
ઘસારો	20,000
રોકાણ વેચાણની ખોટ	4,000
ડિબેન્ચર વ્યાજ	2,000
રોકાણો પર વ્યાજ	2,000
જાહેરાત ખર્ચ (સ્થિર/ચલિત)	54,000
ડિરેક્ટર ફી (વાર્ષિક)	72,000
સેલ્સમેનનો પગાર અને કમિશન (સ્થિર/ચલિત)	24,000
ડિલિવરી વાનના ખર્ચ	12,000

અન્ય માહિતી :

- (1) જાન્યુઆરીથી જૂન સુધીના અર્ધવર્ષમાં દર મહિને વેચાણ તેના આગલા માસ કરતાં બમણું થાય છે. જુલાઈથી ડિસેમ્બર સુધીના બીજા અર્ધ વર્ષમાં વેચાણ દર મહિને તેના આગલા માસ કરતાં અડધું થાય છે.
- (2) ધંધાની ખરીદ કિંમત તા. 31-7-2019ના રોજ ચૂકવાઈ છે.
- (3) રોકાણો તા. 31-5-2019ના રોજ વેચ્યાં છે.
- (4) સ્થિર/ચલિત ખર્ચા, સંયુક્ત રીતે દર્શાવે છે, જ્યાં ચલિત ખર્ચા, સ્થિર ખર્ચાના અડધા છે.

અથવા

- 3 નીચેની માહિતી પરથી સોમા કંપની લિમિટેડનો નોંધણી પહેલાનો અને નોંધણી પછીનો નફો શોધી કાઢો :

ધંધો ખરીદી તા. 1/1/2019

નોંધણીનું પ્રમાણપત્ર મળ્યા તા. 30/4/2019

વર્ષ 2019નો કાચો નફો રૂ. 28,000

ખર્ચાઓ

રૂ.

પગાર	15,000
પ્રાથમિક ખર્ચ માંડી વાળેલ	500
ડૂબેલું લેણું	700
પરચૂરણ ખર્ચા	1,200
ડિરેક્ટર ફી	2,000

આવકો :

મળેલ ભાડું	600
મળેલ વ્યાજ	300

જાન્યુઆરી, મે અને ઓગસ્ટ માસનું વેચાણ વર્ષ સરેરાશ વેચાણ કરતાં 150% છે. જ્યારે સપ્ટેમ્બર માસનું વેચાણ સરેરાશ વેચાણ કરતા 200% છે. ફેબ્રુઆરી માસનું વેચાણ સરેરાશ વેચાણ કરતા 50% છે. બાકીનું વેચાણ બાકીના સમય દરમિયાન એક સરખા ધોરણે થયું છે.

સોમા લિમિટેડનું હિસાબી વર્ષ તા. 31-12-2019ના રોજ પૂરું થાય છે.

- 4 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ ત્રણ) 15

- (1) બોનસ શેર બહાર પાડવાની પ્રક્રિયા
- (2) જામીનગીરી નોંધણીના ફાયદાઓ
- (3) સેબી (SEBI)ના કાર્યો
- (4) કાર્યશીલ મૂડીના પ્રાપ્તિસ્થાનો
- (5) કાર્યશીલ મૂડીને અસર કરતાં પરિબળો
- (6) રોકડ, લેણાં અને ઈન્વેન્ટરીનું સંચાલન.

ENGLISH VERSION

Instructions :

- (1) Figures to the **right** side indicate marks.
- (2) Show necessary calculation as a part of your answer.

1 Shri Kamnaseeb has applied for insolvency as on 20
31-3-2019. On that date his position was as under :

(1) *Assets* :

<i>Name of Assets</i>	<i>Book Value (Rs.)</i>	<i>Realisable Value (Rs.)</i>
Building	3,37,500	1,57,500
Machinery	1,80,000	1,12,500
Stock	90,000	67,500
Debtors	1,12,500	67,500
Bills Receivable	18,000	18,000
Cash-Bank	22,500	22,500
Other	1,80,000	45,000

(2) *Creditors* :

Unsecured.....	4,50,000
Preferential	22,500
First Mortgage Loan on Building.....	67,500
Second Mortgage Loan on Building	1,57,500

- (3) Shri Kamnaseeb started business three years ago with a capital of Rs. 2,25,000. 12% interest is calculated on this capital. The total profit for the first two years is Rs. 2,22,000 and the loss of the third year is Rs. 1,40,000. His total drawings is Rs. 1,45,000.
- (4) Bills discounted are Rs. 22,500, out of which the bills of Rs. 9,000 are likely to be dishonoured.
- (5) Receiver's expense and remuneration is Rs. 11,250.

- (6) Unsecured creditors include insolvent's wife's loan of Rs. 22,500. She has given 60% of the loan from Stri-dhan.
- (7) Shri Kamnaseeb gifted a vehicle of his business worth Rs. 1,12,500 to his friend on 1/5/2018. On 31-3-2019 its value is Rs. 45,000.

From the above particulars, prepare statement of Affairs and Deficiency Account of Shri Kamnaseeb.

OR

- 1 Shri Garibdas has applied for insolvency as on 31-3-2019. **20**
On that date his books showed the following balances :

<i>Particulars</i>	<i>Debit Rs.</i>	<i>Credit Rs.</i>	<i>Realisable value Rs.</i>
Capital	-	1,42,500	--
Machinery	1,17,000	---	67,500
Bills Receivable	12,000	--	7,500
Bank Overdraft Mortgaged On Building	----	48,750	----
Trade Stock	1,50,000	---	82,500
Building	1,46,250	----	75,000
Furniture	18,000	---	15,000
Creditors mortgaged on Stock	----	1,72,500	----
Creditors	----	1,69,500	----
Other Assets	33,000	---	22,500
Debtors :			
Good	22,500	----	22,500
Doubtful	15,000	----	40%
Bad	18,750	----	----
Cash on hand	750	----	750
	5,33,250	5,33,250	

Liabilities on Bills discounted were Rs. 48,750. Out of which Rs. 15,000 were expected to pay. His private assets and liabilities are Rs. 19,500 and Rs. 12,750 respectively. The assets are expected to realize Rs. 15,000.

Receiver's expenses are estimated to be Rs. 3,000.

Creditors include salaries of five clerks at Rs. 400 per month for five months and Rs. 400 taxes of Municipal Corporation.

Shri Garibdas started his business before three years as on 1-4-16 with the capital of Rs. 2,13,750. During first year he earned profit of Rs. 26,250 and during second and third year he suffered loss of Rs. 22,500 and Rs. 30,000 respectively. During three years his drawings was Rs. 45,000.

From the above information prepare statement of Affairs and Deficiency Account.

- 2 From the following information prepare the Farm Account 20 of Shri Chhaganbhai Patel for the year ended 31-12-2019 :

(1) <i>Opening Stock</i>	<i>Rs.</i>
Seeds	20,000
Fertilizers	15,000
Pesticides	5,000
Loose Tools	3,000
Standing Crop	40,000
Cattle	35,000
(2) <i>Purchases :</i>	<i>Rs.</i>
Seeds	10,000
Fertilizers	25,000
Pesticides	17,000
Cattle	15,000
Loose Tools	4,000

- (3) **Sales :** **Rs.**
Wheat	1,55,000
Rice	45,000
Millets	65,000
Vegetables	29,000
Fruits	41,000
Milk	77,000
- (4) **Insurance Premium :** **Rs.**
Crop	2,500
Cattle	1,500
- (5) 10% Cooperative loan Rs. 50,000 (1/7/2019)
- (6) **Other Expenses** **Rs.**
Electricity Bill	7,000
Land Revenue	5,000
Tractor Expense	10,000
Irrigation Charges	8,000
Cost of Fencing	50,000
Labour	15,000
- (7) **Additional Information :**
- (1) Cultivated Gross of Rs. 5,000 for feeding own cattle.
 - (2) Taken wheat of Rs. 4,000 and Millets of Rs. 7,000 for personal use.
 - (3) Donated Milk of Rs. 10,000.
 - (4) The cost of Fencing is to be written off within 5 years.
 - (5) **Closing stock is as under :**
Standing Crop	Rs. 2,500
Fertilizer	Rs. 4,280
Cattle	Rs. 3,550
Pesticides	Rs. 6,450
Seeds	Rs. 5,720
Loose Tools	Rs. 5,000

OR

- 2 Shri Arjanbhai Vadher has two fields, field A and field B. 20
Prepare Columnar Farm Account and General Profit and
Loss Account for the year ending 31-3-2019 :

<i>Particulars</i>	<i>Farm A</i>	<i>Farm B</i>
<i>Opening Stock</i>	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Seeds	12,000	13,000
Fertilizer	18,000	8,000
Pesticides	10,000	4,000
<i>Purchases :</i>	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Seeds	24,000	26,000
Fertilizer	38,000	18,000
Pesticides	18,000	6,000
<i>Other Expenses :</i>	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Irrigation charges	8,000	6,000
Tractor Expenses	5,000	4,500
Land Revenue	3,400	2,700
<i>Sales :</i>	<i>Rs.</i>	<i>Rs.</i>
Wheat	2,00,000	1,75,000
Millets	23,000	34,000
Vegetables	17,000	16,000
Fruits	5,000	4,000

Assets :

TractorRs. 2,00,000

Loose ToolsRs. 30,000

MachineryRs. 50,000

Expenses :

Insurance PremiumRs. 11,000

Tractor repairing expensesRs. 5,500

Sales :

MilkRs. 12,000

GheeRs. 8,000

Government subsidyRs. 11,600

Additional Information :

(1) <i>Closing Stock</i>	<i>Field A (Rs.)</i>	<i>Field B (Rs.)</i>
Seeds	13,000	9,000
Fertilizer	28,000	14,000
Pesticides	9,000	7,000

(2) **Calculate depreciation :**

On Tractor 5%

On Loose Tools 15% and

On Machinery 10%

(3) **Crops given against wages :**

Field ARs. 20,000

Field BRs. 16,000

- 3** The following information is related to Hema Limited. **15**
 Prepare its statement of Net Profit for Pre-incorporation and Post-incorporation period.

Purchase of Partnership firm business on 1/1/2019.
 Date of incorporation of Hema Limited is 1/7/2019. Date of first annual accounts is 31-12-2019.

Particulars of its first annual accounts are as under :

<i>Particulars</i>	<i>Amount Rs.</i>
Gross Profit	3,96,000
Interest of Business Purchase	14,000
Rent paid	24,000
Salary	40,000
Depreciation	20,000
Loss on sale of Investments	4,000
Interest on Debentures	2,000
Interest on Investments	2,000
Advertisement Expenses (Fixed/Variable)	54,000
Director's Fees (Annual)	72,000
Salary and Commission to Salesman (Fixed/Variable)	24,000
Expenses of Delivery Van	12,000

Other Information :

- (1) In the first half of the year from January to June every month sales is two times compared to its previous month. In the second half of the year from July to December every month sale is half compared to previous month.
- (2) Business Purchase price is paid on 31-7-2019.
- (3) Investments are sold on 31-5-2019.
- (4) Expenses Fixed/Variable shown are joint costs in which variable expenses are half of fixed expenses.

OR

- 3** From the following information of Soma Company Limited **15** find out pre-incorporation and post incorporation profit :

Date of Purchase of Business :..... 1/1/2019

Date of receipt of certificate of Incorporation :..... 30/4/2019

Gross Profit of the year 2019 : Rs. 28,000

Expenses Rs.

Salaries 15,000

Preliminary expenses written off..... 500

Bad Debts..... 700

Miscellaneous Expenses 1,200

Director fee 2,000

Incomes :

Rent Received 600

Interest Received 300

Sales of the month of January, May and August were 150% the average sales of the year. Sales for the month of September was 200% the average sales and sales for February is 50% the average sales. Whereas sales for the remaining period were uniform.

The accounting year of Soma Limited ends on 31-12-2019.

4 Write short notes : (any three)

15

- (1) Process of issuing Bonus Shares.
 - (2) Advantages of Listing of Securities.
 - (3) Functions of SEBI
 - (4) Sources of Working Capital
 - (5) Factors affecting Working Capital
 - (6) Management of Cash, Receivables and Inventory.
-